

НАРЕДБА

ЗА изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2016 г. за определяне на реда за съгласуване на проектите на документи по чл. 26, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (обн., ДВ, бр. 59 от 2016 г.; изм. и доп., бр. 77 от 2017 г. и бр. 11 от 2018 г.)

§ 1. В наименованието на наредбата думите „Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове“ се заменят със „Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление“.

§ 2. В чл. 2 се правят следните допълнения:

1. В т. 2 накрая се поставя запетая и се добавя "включително техните изменения и допълнения, както и действащите след тяхното изтичане регламенти за минимална помощ, приети от Европейската комисия по прилагането на членове 107 и 108 от ДФЕС, които ги заменят".

2. В т. 3 след думите "Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ, L 187/1 от 26 юни 2014 г.)" се поставя запетая и се добавя "включително неговите изменения и допълнения, както и действащите след изтичането му регламенти за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от ДФЕС, които го заменят", а думите "наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 651/2014" се заменят с "наричан по-нататък "общ регламент за групово освобождаване".

§ 3. Член 3, т. 1 се изменя така:

"1. подбор на проектни предложения, включително на интегрирани проектни предложения, подбор на проектни предложения в изпълнение на одобрена концепция за интегрирани териториални инвестиции и на проектни предложения въз основа на одобрени стратегии за водено от общностите местно развитие; "

§ 4. В чл. 6 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

"(1) Етап 1 "Ранен контакт" се осъществява по преценка на управляващия орган, съответно на местна група за действие при прилагането на подхода "Водено от общностите местно развитие" (наричан по-нататък "подхода ВОМР"), преди одобряване на методологията и критериите, използвани за подбор на операции."

2. В ал. 2 след думите "Управляващият орган" се добавя "съответно местна група за действие при прилагането на подхода ВОМР".

3. В ал. 4 накрая се добавя "съответно от местната група за действие".

§ 5. В чл. 10, ал. 2 думите "спира да тече до получаване на становището по ал. 1" се заменят със "започва да тече от получаване на становище на Европейската комисия по ал. 1".

§ 6. В чл. 11 абривиатурата "ЕСИФ" се заменя с "ЕФСУ".

§ 7. В чл. 12, ал. 3 думите "оперативната програма" се заменят със "съответната програма";

§ 8. В чл. 13, ал. 2 и 3 след думите "постъпването на документите" се добавя "(електронни документи или документи, получени на хартиен носител)", а думите "в писмена и електронна форма" се заличават.

§ 9. В чл. 14, ал. 2, т. 1 думата "известие" се заменя с "Известие".

§ 10. В чл. 15 думите "Регламент (ЕС) № 651/2014" се заменят с "общ регламент за групово освобождаване".

§ 11. В чл. 18 думите "бр. 32 и 55 от 2017 г." се заменят с "бр. 32, 55 и 68 от 2017г., бр. 2 и 54 от 2018 г. и бр. 21, 60 и 70 от 2022 г. ".

§ 12. Приложението към чл. 6, ал. 2 се изменя така:

„Приложение към чл. 6, ал. 2

Форма за ранен контакт с Министерството на финансите	
I. Обща информация	
A. Обща част	
1. Наименование на предоставящия орган – Администратор :	
1.1 Лице за контакт: /експертът от предоставящия орган, отговорен за разработването на мярката/	Име; телефон; ел. поща;
2. Наименование на мярката за помощ:	
3. Вид на мярката	☐ Схема ☐ Помощ ad hoc* ☐ Минимална помощ ☐ Мярка, която не представлява държавна помощ

	*Помощ ad hoc - индивидуална помощ, предоставена извън рамките на схема	
4. Цел на мярката	(Да се даде кратко описание на целта на помощта)	
4.1. Цел на мярка, попадаща в обхвата на Регламент (ЕС) № 651/2014г., включително неговите изменения и допълнения, както и действащите след изтичането му регламенти за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от ДФЕС, които го заменят	Регионални инвестиционни помощи	☐
	Регионални оперативни помощи	☐
	Регионална помощ в полза на градското развитие	☐
	Помощи за малки и средни предприятия (МСП): а) инвестиционни помощи за МСП; б) помощи за консултантски услуги в полза на МСП; в) помощи за участие на МСП в панаири; г) помощи за МСП под формата на временна публична намеса във връзка с доставката на електроенергия, газ или топлинна енергия, произведени от природен газ или електроенергия с цел смекчаване на въздействието на увеличение на цените след агресивната война на Русия срещу Украйна; д) помощи за микропредприятия под формата на публична намеса във връзка с доставката на електроенергия, газ или топлинна енергия; е) помощ за проекти по цел "Европейско териториално сътрудничество": помощи за разходи, извършени от предприятия при участието им в проект по цел "Европейско териториално сътрудничество"; помощи в малък размер за участие на предприятия в проекти по цел "Европейско териториално сътрудничество".	☐
	Помощи за МСП — Достъп на МСП до финансиране:	☐

	<p>а) помощи за рисковено финансиране;</p> <p>б) помощ за стартиращи предприятия;</p> <p>в) помощи за алтернативни търговски платформи, специализирани в МСП;</p> <p>г) помощи за проучвателни разходи.</p>	
	<p>Помощи за проекти за научноизследователска и развойна дейност и иновации:</p> <p>а) помощи за проекти за научноизследователска и развойна дейност (в следните категории: фундаментални научни изследвания; индустриални научни изследвания; експериментално развитие; проучвания за осъществимост);</p> <p>б) помощи за проекти, които са получили знак за качество "Печат за високи постижения;</p> <p>в) помощ за действия „Мария Склодовска-Кюри“ и действия по линия на схемата на ЕНС „Доказване на концепцията“;</p> <p>г) помощи за съфинансирани проекти за научноизследователска и развойна дейност;</p> <p>д) помощ за действия за формиране на екипи;</p> <p>е) помощ по проекти, съфинансирани от Европейския фонд за отбрана или Европейска програма за промишлено развитие в областта на отбраната;</p> <p>ж) инвестиционни помощи за научноизследователски инфраструктури;</p> <p>з) инвестиционни помощи за инфраструктури за изпитване и експериментиране;</p> <p>и) помощи за иновационни кълстери;</p> <p>к) помощи за иновации в полза на МСП;</p> <p>л) помощи за иновации на процеси и организации;</p> <p>м) помощи за научноизследователска и развойна дейност в секторите на рибарството и аквакултурите.</p>	☐
	<p>Помощи за обучение</p>	☐

	<p>Помощ за работещи в неравностойно положение и работещи с увреждания</p> <p>а) помощи за наемане на работещи в неравностойно положение под формата на субсидии за заплати;</p> <p>б) помощи за наемане на работещи с увреждания под формата на субсидии за заплати;</p> <p>в) помощи за компенсиране на допълнителните разходи, свързани с наемането на работещи с увреждания;</p> <p>г) помощи за компенсиране на разходите за оказване на помощ на работещи в неравностойно положение.</p>	☐
	<p>Помощи за опазване на околната среда:</p> <p>а) инвестиционни помощи за опазване на околната среда, вкл. декарбонизация;</p> <p>б) инвестиционни помощи за инфраструктура за зареждане с електроенергия или с гориво;</p> <p>в) инвестиционна помощ за придобиване на превозни средства с нулеви и ниски емисии и за преоборудване на превозни средства;</p> <p>г) инвестиционни помощи за мерки за повишаване на енергийната ефективност (мерки извън тези за сгради);</p> <p>д) инвестиционни помощи за проекти за енергийна ефективност на сгради;</p> <p>е) помощ за улесняване сключване на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат;</p> <p>ж) инвестиционни помощи за проекти за енергийна ефективност в сгради под формата на финансови инструменти;</p> <p>з) инвестиционни помощи за насърчаване на енергията от възобновяеми източници, водород произведен от възобновяеми източници и високоефективна когенерация;</p> <p>и) оперативни помощи за насърчаване на електроенергията от възобновяеми източници;</p>	☐

	<p>к) оперативни помощи за насърчаване на енергията от възобновяеми източници и от водород произведен от възобновяеми източници (в малки проекти и общности за възобновяема енергия);</p> <p>л) помощи под формата на намаления на данъци по Директива 2003/96/ЕО¹;</p> <p>м) помощи под формата на намаления на данъци за околната среда или парафискални такси;</p> <p>н) инвестиционна помощ за отстраняване на екологични щети, възстановяване на естествени местообитания и екосистеми, опазване или възстановяване на биологичното разнообразие и прилагане на природосъобразни решения за адаптиране към изменението на климата и смекчаване на последиците от него;</p> <p>о) инвестиционни помощи за енергийно ефективно районно отопление и/или охлаждане;</p> <p>п) инвестиционна помощ за ефективно използване на ресурсите и за подпомагане на прехода към кръгова икономика;</p> <p>р) инвестиционни помощи за енергийна инфраструктура;</p> <p>с) помощи за проучвания и консултантски услуги в областта на опазването на околната среда и енергийната ефективност;</p>	
	Схеми за помощ за отстраняване на щети, причинени от някои природни бедствия	☐
	Социални помощи за транспорт за живеещите в отдалечени региони	☐
	Помощи за фиксирани широколентови инфраструктури (фиксирани широколентови мрежи, 4G и 5G мобилни мрежи; проекти от общ интерес в областта на трансевропейската инфраструктура за цифрова свързаност; ваучери за свързаност и други)	☐
	Помощи за култура и опазване на културното наследство	☐

¹ ДИРЕКТИВА 2003/96/ЕО НА СЪВЕТА от 27 октомври 2003 година относно преструктурирането на правната рамката на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (ОВ, L 283 от 31.10.2003 г.)

	Схеми за помощ за аудио-визуални произведения	☐
	Помощи за спортни инфраструктури и мултифункционални инфраструктури за отдих	☐
	Инвестиционни помощи за местни инфраструктури	☐
	Помощи за регионални летища	☐
	Помощи за пристанища	☐
	Помощи, включени във финансови продукти, които се подкрепят от фонд InvestEU	☐
	Други /моля посочете/	☐
4.2. Цел на мярка, разработена извън обхвата на Регламент (ЕС) № 651/2014 г., включително неговите изменения и допълнения, както и действащите след изтичането му регламенти за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от ДФЕС, които го заменят.	Широколентови мрежи	☐
	Компенсация за щети, причинени от природни бедствия или от извънредни обстоятелства	☐
	Култура	☐
	Помощи за работници в неравностойно положение и/или работници с увреждания	☐
	Енергийна инфраструктура	☐
	Намаляване и премахване на емисиите на парникови газове и за енергийна ефективност	☐
	Опазване на околната среда, климата и енергетиката	☐
	Изпълнение на важен проект от общоевропейски интерес	☐
	Опазване на историческото наследство	☐
	Регионално развитие (включително териториално сътрудничество)	☐
Преодоляване на сериозно сътресение на икономиката	☐	
Енергия от възобновяеми източници	☐	

	Оздравяване на предприятия в затруднено положение	☐
	Преструктуриране на предприятия в затруднено положение	☐
	Научноизследователска и развойна дейност	☐
	Иновации	☐
	Рисково финансиране	☐
	Услуги от общ икономически интерес (УОИИ)	☐
	МСП	☐
	Помощи със социален характер, предоставени на отделни потребители	☐
	Спортни инфраструктури и мултифункционални инфраструктури за отдих	☐
	Обучение	☐
	Транспорт	☐
	Помощи за летища и авиокомпани	☐
	Други /моля посочете/	☐
. Изменение на съществуваща мярка:	☐ Не ☐ Да* (при отговор: Да, се попълват полета 5.1.-5.2)	
5.1. Име (и номер) на съществуващата мярка		
5.2. Вид на изменението	☐ Удължаване на срока на мярката (Продължителност /начало-край/) ☐ Промяна в мярката (Посочва се вида на промяна)	

	☐ Увеличение на първоначалния бюджет на схемата за помощ (Посочва се (в %)) ☐ Затягане на критериите за прилагане на схемата (Посочва се вида на промяната (намаляване на интензитета на помощта или намаляване на приемливите разходи/ друго)) ☐ Друго (Посочва се вида на промяната)
6. Вид на получателя /посочват се всички получатели по мярката/	☐ Разпоредители с бюджети /моля, посочете вида/ ☐ Предприятия <ul style="list-style-type: none"> ☐ Големи предприятия ☐ Средни предприятия ☐ Малки (включително микро) предприятия ☐ Други ЮЛ (моля, посочете вида – напр. ЮЛНСЦ и т.н.)
7. Размер на помощта: 7.1. Общ годишен размер на планирания бюджет по <u>схемата</u> 7.2. Общ размер на планираната <u>помощ ad hoc</u> на предприятието	7. В национална валута (в BGN): 7.1. В случай на схема за помощ, посочете годишния размер на планирания бюджет и общия размер (в BGN): 7.2. В случай на помощ ad hoc, посочете целия размер за всяка мярка/нереализираните данъчни приходи. (в BGN):
Б. Допълнителни изисквания:	
I. Държавна помощ Описание на бенефициента (попълва се в случай на държавна/минимална помощ и в случай, че бенефициентът е предприятие)	I. Минимална помощ Описание на бенефициента (попълва се в случай на държавна/минимална помощ и в случай, че бенефициентът е предприятие)

<p>1. Бенефициента/и и групата/и² към която принадлежи:</p> <p>1.1. За помощ ad hoc:</p> <p>(да се посочи бенефициента/ите, както и че преди отпускане на помощта ще бъде изследвано дали бенефициентът принадлежи към групата предприятия в случаите, когато това се изисква за съответния вид помощ)</p> <p>1.2. За схема:</p> <p>/да се посочи, че преди отпускане на помощта ще бъде изследвано дали бенефициентът/ите попадат в „група“ в случаите, когато това се изисква за съответния вид помощ/</p>	<p>1. Бенефициентът/и и предприятия, с които той формира “едно и също предприятие” по смисъла на чл. 2, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis, (ОВ, L 352 от 24 декември 2013 г.), включително неговите изменения и допълнения (Регламент (ЕС) № 1407/2013), както и действащите след изтичането му регламенти за минимална помощ, приети от Европейската комисия по прилагането на членове 107 и 108 от ДФЕС, които го заменят;</p> <p>1.1. За помощ ad hoc:</p> <p>(да се посочи бенефициентът/ите, както и че преди отпускане на минималната помощ, спазването на прага за помощта ще бъде преценено за едно и също предприятие по смисъла на Регламент (ЕС) № 1407/2013)</p> <p>1.2. За схема:</p> <p>(преди отпускане на минималната помощ, спазването на прага за помощта ще бъде преценено за едно и също предприятие по смисъла на Регламент (ЕС) № 1407/2013)</p>		
<p>II. Определяне наличието на държавна помощ / „тест за държавна помощ“³</p>			
<p>Кратко пояснение/описание</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="1302 1592 1390 1641">Да</td> <td data-bbox="1390 1592 1465 1641">Не</td> </tr> </table>	Да	Не
Да	Не		
<p>1. Предоставяне на държавен (публичен) ресурс (от страна на държавен орган (централен и/или териториален), вкл. европейски или донорски</p>			

² За целите на правилата в областта на конкуренцията, определени в ДФЕС, „предприятие“ е субект, който извършва икономическа дейност, независимо от неговия правен статут и начина на неговото финансиране. Съдът на Европейския съюз постанови, че субектите, които са под контрола (въз основа на правно основание или de facto) на един и същ субект, следва да се разглеждат като едно предприятие.

³ Вж. Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (Известието)(ОВ, С 262 от 19.07.2016г.) <https://stateaid.minfin.bg/bg/417>

<i>ресурс, който се управлява от държавен орган (вкл. община) или специално създадена структура на публичната власт)</i>			
<i>a. Органът, отпускащ средствата, е публичен орган, публично правна организация и/или е субект, който действа в качеството си на упълномощен, от името на публичен орган/публичноправна организация)?</i>			
<i>b. Предоставяното финансиране по мярката представлява ли публичен ресурс, вкл. европейски или донорски ресурс?</i>			
<i>c. Предоставяният орган има ли контрол върху предоставения ресурс по мярката, свързан с вземане на решение на кого, в какъв размер и как да бъде предоставен, т.е. може ли да определя правилата, по които се управляват и се разпределят средствата по мярката? (например: има ли право на преценка при определянето на получателите?)</i>			
2. Предоставяне на (икономическо) <u>предимство</u>			
<i>a. Ще се подобри ли финансовото положение на получателя в резултат на мярката, спрямо това което той би имал, ако не се осъществи мярката (Ще получи ли изгода/предимство - пряко или косвено, което не би получил на пазарен принцип)?</i>			
<i>b. В резултат на мярката ще се освободи ли получателят от присъщи за него разходи, които той би имал, ако не се реализира мярката?</i>			
<i>c. Налице ли са дейности с икономически характер, които ще се финансират по мярката?</i>			
<i>d. Активите, които се придобиват/построяват, ще се използват ли за икономическа дейност?</i>			
Изключения от режима по ДП:			
<i>e. Всички дейности по мярката, които ще се финансират, с неикономически характер ли са?</i>			
<i>f. Ще се използват ли всички активи, които се придобиват/построяват по мярката, само за неикономическа/и дейност/и?</i>			
<i>g. /Ще/Съдържа ли мярката условия/механизъм за разграничение на икономическата и неикономическа дейност на получателя по чл. 20, ал. 3 от ЗДП?</i>			
<i>h. Може ли предимството/резултатът от мярката да се получи на пазарен принцип/при обичайни пазарни условия (на пазарна цена) без публична намеса?</i>			
<i>i. В случай че мярката е за възлагане на УОИИ, кумулативно изпълнени ли са четирите критерия по Дело С-280/00 Altmark?</i>			
<i>j. Към мярката прилага ли се/изпълнен ли е/ „Принципът на инвеститора/кредитора (оператора) в условията на пазарна икономика“ (как се оправдава принципа, доказана ли е съпоставимост в условията, налице ли е релевантна информация, предоставена в Бизнес плана или в друг приложим документ, обосноваваща приложимостта на принципа)?</i>			
<i>k. Мярката изпълнява ли всички условия на/в акт на ЕК, уреждащ изрично случаите, в които не е налице държавна помощ /напр. условията в Рамка за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (ОВ, С 414 от 28.10.2022 г.); Насоки относно държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисково финансиране (ОВ, С 508 от 16.12.2021 г.); Известие на Комисията относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за ЕО по</i>			

отношение на държавните помощи под формата на гаранции (ОВ, С 155 от 20.06.2008 г.)/ ?			
3. Селективност (избирателност) на мярката			
<i>a.</i> Мярката осъществява ли се/насочена ли е за отделен сектор или в полза на конкретен/и получател/и или група/и получатели, групирани по определени критерии?			
<i>b.</i> Съществува ли географско ограничение на прилагането на мярката по отношение на регион/ите в страната, за които се прилага (например ще се подпомага ли определена община, област, район и/или организации намиращи се на конкретна територия)?			
<i>c.</i> Мярката насочена ли е към финансиране на предварително определен/и получател/и ?			
<i>d.</i> Мярката свързана ли е с някакво условие за допустимост /например не всички икономически оператори ще са допустими за финансиране, вкл. според размера, отрасъла, конкретна дейност или др. условия/?			
4. Помощта уврежда или заплашва да увреди конкуренцията и търговията на Общия пазар			
<i>a.</i> Получателят действа ли на либерализиран пазар, на който има или би могло да има конкуренция?			
<i>b.</i> Налице ли е конкуренция със сходни либерализирани услуги/дейности?			
<i>c.</i> Съществува ли възможност, вкл. хипотетична, други предприятия (национални или от други държави-членки) да могат или да искат да извършват дейността/услугата?			
Изключения от режима по ДП:			
<i>d.</i> Дейността/услугата обект ли е на законен монопол по смисъла на точка 188 от Известието?			
<i>e.</i> Може ли да се приеме, че в резултат от мярката няма да има ефект върху пазарите и потребителите от съседните държави- членки и защо?			
<i>f.</i> Може ли да се приеме, че в резултат от мярката няма да има привличане на търсене (на стоки и услуги) или на инвестиции в съответния регион, на територията на Република България, както и че няма да се създадат пречки за установяването на предприятия от други държави-членки?			
<i>g.</i> Стоките или услугите, предлагани от получателя, или създадената/ите инфраструктура/и, изцяло (или преобладаващо) ли са предназначени за използване от местното население? Как се реализира подобно ограничение			
Извод дали мярката съдържа държавна помощ? ⁴			
Аргументация на извода и описание:			
III. Допълнителна информация и изисквания:			

⁴ * Който и да е от критериите от теста за държавна помощ не е изпълнен, само ако отговорът на всички въпроси към него е „НЕ“;

** В случай, че на който и да е от въпросите в секциите “ИЗКЛЮЧЕНИЯ ОТ РЕЖИМА ПО ДП” отговорът е „ДА“, то мярката би могла да се реализира извън обхвата на чл.107 от ДФЕС. Изключение правят групите въпроси: “e”, „f” и “g” към критерия за предоставяне на предимство, на всеки от които отговорът трябва да е „ДА“, и съответно: въпроси “e”, “f” и “g” към критерия за нарушаването на търговията и конкуренцията на Общия пазар, на всеки от които отговорът също трябва да е „ДА“.

А. Общи въпроси:

С оглед установяване на приложимия режим на мярка, в случай на държавна помощ, следва да бъдат взети под внимание и следните изисквания:

1. Необходимостта мярката да съдържа „отлагателна клауза“.

(забрана за въвеждане на мярката в сила/действие и за предоставяне на държавната помощ, докато не бъде одобрена от Европейската комисия, респ. от Министерството на финансите)

* „Отлагателната клауза“ следва да бъде въведена в националното правно основание:

(Националното правно основание е/са нормативния/те акт/ове /напр. закон, правилник, наредба, постановление на Министерския съвет и др./, други актове /напр. решение на Министерския съвет, заповед на ръководителя на управляващия орган и др./, както и Насоки за кандидатстване, договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, и т.н., чрез който/които се въвежда в сила/действие мярката, т.е. чрез който/които държавната помощ ще бъде предоставена на бенефициента);

/моля да потвърдите, че мярката ще съдържа „отлагателна клауза“

2. Бенефициентът/ите по мярката в затруднено положение ли е/са⁵?

(Следва да се посочи, че ще бъде предвидено ограничение, мярката да не бъде предоставяна на предприятия в затруднено положение, с изключение на случаите, когато мярката е за такива предприятия или не е забранено от приложимите правила /напр. за определени видове минимални помощи)

Да, ще бъде предвидено

Не, няма да бъде предвидено (защото мярката е за оздравяване или реструктуриране или защото е неприложимо)

3. Регион, в който се изпълнява мярката:

Съгласно Регионалната карта на държавните помощи за Република България за периода 2022-2027г. (одобрена с Решение № 644 на Министерския съвет от 2021 г., изм. с Решение № 73 на Министерския съвет от 2022 г.; с решение на Европейската Комисия № С(2021) 8939 от 05.12.2021 г.⁶).

⁵ По смисъла на Насоките за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение или приложимия акт, съобразно който се разработва мярката (напр. по ОРГО)

⁶ Държавна помощ SA.64724 (2021/N) — България Карта на регионалните помощи на България (1 януари 2022 г. — 31 декември 2027 г.)

Картата е изготвена в съответствие с Насоките за регионална държавна помощ (ОВ L021/C 153/01 от 29.04.2021г.).

При определяне на интензитета на помощта, следва да се отчете, че BG41 Югозападен регион, в случаите, когато е приложимо, е с по-нисък базов интензитет, в сравнение с останалите;

* регионите и интензитетите са посочени с информативен характер и се използват, когато е приложимо. Базовият интензитет от 01.01.2022 г. до 31.12.2027 г. е: BG31 Северозападен - 50 %*; BG32 Северен централен - 50 %*; BG33 Североизточен - 50 %*; BG34 Югоизточен - 50 %*; BG42 Южен централен - 50 %*; BG41 Югозападен - 20 %* (от 01.01.2022 до 31.12.2024 г.) и 15%* (от 01.01.2025 до 31.12.2027 г.);

Статут на подпомаган регион: /моля посочете всички региони, който ще/

Чл. 107, параграф 3, буква „а“ от ДФЕС - предложени региони от тип „а“:

BG31 Северозападен

BG32 Северен централен

BG33 Североизточен

BG34 Югоизточен

BG42 Южен централен

Чл. 107, параграф 3, буква „в“ от ДФЕС - предложени региони от тип „в“ (бивши региони от тип „а“):

BG41 Югозападен

4. Секторът/ите, за които се прилага мярката:

Следва да бъде/ат съобразен/и засегнат/и икономически сектор/и, т.е. дали мярката ще се прилага във всички икономически сектори или ще бъде ограничена за определени

(Следва да се има предвид, че съгласно съответния регламент или друг акт на Европейската комисия е възможно да са налице ограничения за прилагане на акта към определени в него чувствителни сектори. Също, следва да съобразите, че е недопустимо предоставянето на регионални помощи под формата на схеми, предназначени за ограничен брой конкретни стопански сектори (дейности, попадащи в обхвата на по-малко от пет класа (четирицифрени кодове) на статистическата класификация на NACE Rev. 2).

5. С цел преценка дали ще бъде необходимо за схемата да бъде извършена „последваща оценка“, е необходимо да съобразите дали схемата е с бюджет за държавна помощ или за които са били отчетени разходи над 150 милиона евро (293 млн. лв.) за дадена година или 750 милиона евро (1 467 млн. лв.) за цялата им продължителност, т.е. общата продължителност на схемата и всяка предходна схема, обхващаща подобна цел и географски регион, считано от 1 януари 2022 г. (последващи оценки се изискват само за схеми за помощ, чиято пълна продължителност надвишава три години, считано от 1 януари 2022 г.)

Моля, посочете с „Да“ или „Не“.

Да

Не

При утвърдителен отговор, е необходимо мярката да бъде съобразена и с изискванията на Работен документ на службите на Комисията - Обща методика за оценка на държавната помощ (SWD(2014) 179 final от 28.05.2014 г.) или всякаква последваща методика

6. Инструмент за помощ:

(моля отбележете, което е приложимо, като посочите вида)

Безвъзмездни средства

Други (моля, посочете)

NB: Помощта автоматична ли е? (посочва се във всички случаи, независимо от инструмента на държавната помощ)

Да

Не

Пояснение: Помощта е автоматична, когато след като веднъж са изпълнени определени обективни критерии, тя автоматично се изпълнява за всички получатели, и няма елемент на отсяване от страна на институциите, които предоставят помощта.

Автоматична помощ може да бъде напр. фискална помощ, която се предоставя въз основа на данъчните декларации на получателите.

Б. Уточнителни въпроси	
Кратко резюме на планираната мярка (в, което да се проследи потокът на финансирането – от източника му, до постигането на планирания ефект)	Моля, дайте синтезирано обяснение
1. Какво са целите с планираното финансиране? Какъв е желаният ефект?	
2. Как е идентифицирана необходимостта от помощта? (пазарен неуспех, цели от общ интерес за Европейския съюз, стратегическа цел и т. н.)	
3. Съществува ли минимален и максимален размер на финансирането?	
4. Как ще се определя – в абсолютна сума или като процент от приемливите разходи, заявява се от бенефициента или чрез друг метод?	
5. Защо е избрана посочената форма (инструмент) на помощ, с какво е подходяща за достигане на целта и по какъв начин е ориентирана спрямо резултата? Има ли друга възможна, по-подходяща форма?	
6. Предоставянето на помощта свързано ли е с конкретна/и дейност/и? Каква/и дейност/и? Съществува ли регионално ограничение при предоставянето ѝ (за кои региони)?	
7. За какви разходи се предоставя финансирането (за активи, услуги, труд, текущи разходи и т. н.)?	
8. Друга релевантна информация, в случай, че прецените, че следва да бъде допълнително посочена такава.	
IV. Определяне на приложимия към мярката режим	
В случай, че са изпълнени кумулативно и четирите критерия от „теста за държавна помощ“, т.е. мярката представлява държавна помощ, е необходимо да се определи приложимият ѝ режим:	Обяснение
1) Минимална помощ (помощ de minimis) - приложим режим "de minimis" по смисъла на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (ОВ, L 352 от 24 декември 2013 г.), включително неговите изменения и допълнения, както и действащия след изтичането му регламент за минимална помощ, приет от Европейската комисия по прилагането на членове 107 и 108 от ДФЕС, които го заменят;	(избира се кое е приложимо)
2) Държавна помощ, попадаща в обхвата на общ регламент за групово освобождаване (ОРГО) - подпомагане с държавна помощ, освободена от задължението за уведомяване на Европейската комисия на основание Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ, L 187/1 от 26 юни 2014 г.), включително неговите изменения и допълнения, както и действащите след изтичането му	

регламенти за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от ДФЕС, които го заменят, или освободена от задължението за уведомяване с друг акт на Съвета на Европейския съюз или на Европейската комисия;

3) **Държавна помощ, попадаща в обхвата на ОРГО, но подлежаща на индивидуално уведомяване** (поради размер ѝ, по-голям от 150 млн. евро годишно) - Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора, попадащи в обхвата на чл. 1, параграф 2, буква а) от същия.

4) **Държавна помощ, освободена от задължението за уведомяване на основание, различно от ОРГО** – Регламент № 360/2012⁷; Регламент № 1370/2007⁸, Решение за УОИИ⁹.

5) **Държавна помощ, подлежаща на уведомяване (нотификация) до ЕК и одобряването ѝ от Комисията** - всички останали случаи:

А) като за някои видове държавна помощ се съдържат изрични насоки, съобщения или рамки на Европейската комисия/съобразно целта на помощта/:

Насоки за регионална държавна помощ (ОВ, С 153 от 29.4.2021 г.); Насоки за държавна помощ за ширококолентови мрежи (ОВ, С 36 от 31.01.2023 г.); Насоки относно държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисковото финансиране (ОВ, С 508 от 16.12.2021 г.); Насоки за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение (ОВ, С 249 от 31.07.2014 г.); Насоки относно държавните помощи за летища и авиокомпании (ОВ, С 99 от 04.04.2014 г.); Насоки относно държавната помощ в областта на климата, опазването на околната среда и енергетиката от 2022 г. (ОВ, С 80 от 18.02.2022 г.);

Насоки относно определени мерки за държавна помощ в контекста на системата за търговия с квоти за емисии на парникови газове след 2021 г. (ОВ, С 317 от 25.09.2020 г.); Насоки на Общността за държавните помощи за морския транспорт (ОВ, С 13, 17.01.2004 г.); Съобщение на Комисията относно държавната помощ за филми и други аудиовизуални произведения (ОВ, С 332 от 15.11.2013 г.); Съобщение на Комисията съдържащо насоки относно държавната помощ, предоставяна в допълнение към финансовата помощ от Общността за създаването на морски магистрали (ОВ, С 317 от 12.12.2008 г.); Регламент (ЕО) № 1008/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 24 септември 2008 г. относно общите правила за извършване на въздухоплавателни услуги в Общността (ОВ, L 293, 31.10.2008 г.); Рамка за

⁷ Регламент (ЕС) № 360/2012 на Комисията от 25 април 2012 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към минималната помощ (de minimis) за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ, L 114 от 26.04.2012 г.), включително неговите изменения и допълнения, както и действащия след изтичането му регламент за минимална помощ, приет от Европейската комисия по прилагането на членове 107 и 108 от ДФЕС към минималната помощ за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес;

⁸ Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 година относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета (ОВ, L 315 от 03.12.2007 г.);

⁹ Решение на Комисията от 20 декември 2011 година относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (ОВ, L 7 от 11.01.2012 г.);

<p>държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (НИРИ) (ОВ, С 414 от 28.10.2022 г.); Рамка за УОИИ (Рамка на Европейския съюз за държавна помощ под формата на компенсации за обществени услуги (2011г.)(ОВ, С 8 от 11.01.2012 г.); Временни рамки за мерки за държавна помощ (Временна рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19 (ОВ, С 91I от 20.03.2020 г.; Временна рамка за мерки за държавна помощ при кризи в подкрепа на икономиката след агресията на Русия срещу Украйна (ОВ, С 131I от 24.03.2022 г.; Временна рамка за мерки за държавна помощ при кризи и преход в подкрепа на икономиката след агресията на Русия срещу Украйна¹⁰ и др.); Съобщение на Комисията относно Критерии за анализа на съвместимостта с вътрешния пазар на държавна помощ за насърчаване изпълнението на важни проекти от общоевропейски интерес (ОВ, С 528 от 30.12.2021 г.) и др.;</p> <p>В т.ч. специфични инструменти за помощ:</p> <p>Известие на Комисията относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за ЕО по отношение на държавните помощи под формата на гаранции (ОВ, С 155 от 20.06.2008 г.); Съобщение на Комисията относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз по отношение на застраховането на краткосрочни експортни кредити¹¹; Приложение на чл. 87 и 88 от Договора, учредяващ Европейската Икономическа Общност относно вложения на държавни органи (Бюлетин ЕС 9 -1984) (Вложения на държавни органи във фирмен капитал).</p> <p>Б) <u>за други, за които няма специфични актове или мярката не може да се вмести в изрично създадени от Европейската комисия актове, се прави уведомление директно по ДФЕС:</u></p> <p>чл. 93; чл. 106, параграф 2; чл. 107, параграф 2; чл. 107, параграф 3 от ДФЕС</p>	
<p>Извод за избрания приложим акт на Европейската комисия, съобразно който следва да се разработи мярката, така че да представлява съвместима държавна помощ?</p>	
<p>При разработването на планираната мярка (в Насоките за кандидатстване, или в документа, уреждащ правното основание на мярката), същата следва да бъде съобразена и с конкретните изисквания /в т.ч. тези от приложимия check-list/, съобразно избрания по-горе акт по държавната помощ, както и със следните принципни постановки:</p>	
<p>1. Включване на разпоредби за непривеждане в действие на държавната помощ преди одобряване от министъра на финансите или Европейската комисия по тази мярка, когато такова се изисква съгласно законодателството (напр. не се отнася за помощи по чл. 32 от ЗДП).</p>	
<p>2. Разработване на механизъм за определяне на brutния еквивалент на безвъзмездна финансова помощ/субсидия, при помощи под форма, различна от безвъзмездна финансова помощ/субсидия.</p>	

¹⁰ Съобщение на Комисията Временна рамка за мерки за държавна помощ при кризи и преход в подкрепа на икономиката след агресията на Русия срещу Украйна (С(2023) 1711 final от 09.03.2023 г.);

¹¹ Съобщение на Комисията относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз по отношение на застраховането на краткосрочни експортни кредити (С(2021) 8705 final от 6.12.2021 г.);

3. В случай, че мярката представлява схема на държавна помощ, да бъде разработен механизъм за проследяване дали бенефициента/ите по схемата попада/т в „група“, за целите на кумулиране на държавната помощ.	
4. Разработване на механизъм за контрол спазването на изискванията на ниво схема, когато това е приложимо, както и индивидуален проект по одобрената схема.	
5. Когато се предвижда държавна помощ, подлежащи на нотификация, мотивировка защо администраторът не използва ОРГО.	
6. В случай, че мярката представляват схема на държавна помощ, следва да бъде предвидено ограничение, мярката да не бъде предоставяна на предприятия в затруднено положение, като се разработи механизъм за проследяване дали бенефициентите на са такива предприятия, с изключение на случаите, когато мярката е за такива предприятия или не е забранено от приложимите правила /напр. за определени видове минимални помощи или за компенсации за УОИИ съгласно Решението за УОИИ на ЕК /.	
7. Когато се предвижда държавна помощ, подлежаща на нотификация, анализ от извършената „детайлна оценка“ съобразно избрания акт по държавната помощ.	
8. Когато за мярката е необходимо да бъде извършена последваща оценка, да бъде предвидено своевременно попълването на всички реквизити от формата за нотифициране на плана за последваща оценка и изпращането ѝ за одобрение на Европейската комисия.	
9. Съобразяване с изисквания за осигуряване на прозрачност.	

§ 13. Навсякъде в наредбата:

1. Думите "Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове" се заменят със "Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление";

2. Абревиатурата "ЗУСЕСИФ" се заменя със "ЗУСЕФСУ";

3. Думите "оперативна програма" се заменят с "програма".

Заключителна разпоредба

§ 14. Наредба № Н-16 от 2006 г. за реда за осигуряване прозрачност на финансовите взаимоотношения между държавните органи и органите на местното самоуправление и държавните и общинските предприятия и финансовата прозрачност в рамките на определените предприятия (ДВ, бр. 99 от 2006 г.) се отменя.